

Ludmila Brožíková

Cestovní pohlednice

(Letmé útržky z cest k chladnému Baltu)

Miluji svůj domov, známou důvěrnost věcí, které mne obklopují, všechno, co mohu po paměti vytáhnout „na světlo boží“, abych se ve vzpomínkách vrátila do některé z etap svého života. Přesto si čas od času ráda obuju poutnické boty a vyrazím do neznáma. Miluji moře ne jako objekt pro koupání, čachtání se ve vodě, ohromující snímky pro sousedy. Moře mne totiž nepopsatelně okouzluje, přitahuje. Je proměnlivé, nevyzpytatelné, impozantní. Zároveň ho miluji, zároveň se jeho hlubin bojím. Zajížděli jsme kdysi na dovolenou do Binze v někdejší NDR, seznámili se tam s rodinou ze Stralsundu, vzniklo přátelství. Drželi nám vždy až do našeho avizovaného příjezdu místo pro stanování v kempu vedle nich, byli to milí, dobří lidé. Dávali tipy na zajímavé výlety, dva bezdětní, starší, věrně se milující lidé.

Zatímco muž na všech plážích buď chytal pilně bronz, který po návratu domů ještě pro zvýšení efektu přižívoval domácím horským sluníčkem, nebo hrál nekonečné hodiny volejbal, své zvyky přerušil jen tehdy, když nás bylo třeba přesunout na delší túru autem. Polehávání na plážích nebylo moje hobby, opalovat jsme se mohli i při cestách podél pobřeží. Takže já a naši dva synové jsme si brali jídlo, pití a sáček na mořské „poklady“ a vydávali se na poznávací, někdy i celodenní, cesty. Šli jsme teploučkým pískem nebo po samém okraji moře po kotníky ve vodě a hledali jantar, vyplavené oblázky, dřívka, mušle, pozorovali parníky, velké lodě i rybářské loďky, střemhlavé lety racků či jejich plachtění nad mořem, občas skočili do vody, abychom se osvěžili. Z otevřené krajiny se postupně pobřeží měnilo na skály, končící za Sassnitz, na bílých útesech, odkud už bylo vidět trajekty do Švédska a celý ten s ničím nesrovnatelný život v přístavech. Jindy jsme vyjeli na nedaleké Steineheide, kamenné vřesoviště, kde ve vysoké vrstvě ležely tuny černého kamení, prostoupeného křídou, byly to pazourky bizarních tvarů. Nejdřív jsme se shýbali pro každý kamínek, pak je odhazovali, protože jsme nacházeli nové, zajímavější, krásnější. Některé měly konkrétní podobu lidí, živočichů, věcí, moderních soch. Dodnes mám několik z nich doma jako nenapodobitelné umělecké artefakty.

Dalším cílem výletů byl konec pevniny, kousek země, kam nesmělo jediné auto. Obyvatelé ostrova se přesunovali jen na jízdních kolech, návštěvníci pěšky. Vše, čeho bylo pro život zapotřebí, so dopravovalo loděmi a loďkami. Kraj osídlené vesnice vypadal, jako by mohutná vlna kdysi dávno strhla kus země, strmý řez svahu a hluboko dole už jen nekonečné moře. Přes krátkost pobytu – museli jsme být včas zpět, přívoz by na nás nečekal, měl přesně rozepsané časy příjezdu a odjezdu – jsme se jako jediní vydali dolů. Moře tu bylo otevřené, široko-daleko nic než voda, ale na pláži spousta medúz, zajímavé mořské flóry, kterou rychle vysušoval všudypřítomný vítr a palčivé slunce. Míjeli jsme množství mořem ohlazených větví, trámů a různého, bizarně vyhlížejícího dřeva, které vyplavily vlny a už tam všechno zůstalo jako divadelní kulisy. Zuli jsme se, brouzdali studenou vodou a do rukou nabírali

rosolovité útvary různých velikostí, uprostřed se světle růžovými až světlefialovými „květy“, nádherně se vlnící ve vodě, ale ihned se rozpadající v bez tvarou hmotu bez toho vodního polštáře pod sebou. Vál tam z otevřeného moře ostrý vítr, někdy to znělo až jako vzdálená hudba varhan. Vzduch byl úplně průzračný, doslova křišťálový. Pře krásné odpoledne v zajímavém, rázovitém Schaprode a Hiddensee.

Vyrazili jsme také k majáku na Kap Arkona, cestou jsme míjeli rázovité, pro ten kraj charakteristické stavby s vrstvenými, tlustými rákosovými střechami domů, bíle natřenými okenicemi, nadýchanými záclonkami a záplavou květin všude, kde se na ně našlo místo, neomítnuté kostelíky z červených pálených cihel, pořád s mořem jako na dlani, a všude kolem voda, voda, voda. A klid, pohoda. Přibyl ještě jeden krásný výlet, tam nás odvezl muž, přímo do Sassnitz, kde jsme poobědvali všelijaké mořské ryby ve stylové, půvabné přístavní hospůdce, hlučící hlasitým překřikováním místních, námořníků i hostinského. Dlouho jsme stáli u zábradlí útesu a okouzleně se dívali na příjezdy a odjezdy různých lodí, i bárek místních rybářů. Obrovitý zámořských parník právě nakládal zboží na dalekou cestu, viděli jsme, jak do jeho outrob vjíždí auto za autem, jeřábová ramena přenášela obří pytle s bůhví čím, lidé na palubě zvědavě a ohromeně nakukovali do hloubky podél příděl. Všude kolem halas, bafání naftových motorů dřevěných kocábek, lelkující turisté, nádherná atmosféra poklidu i činorodosti, pořád se něco dělo, bylo se na co nezvyklého dívat. Na obzoru se kupila obrovitá, černá mračna, slibující pořádnou bouřku.

Někdy se totiž příroda, a to něco, neuchopitelné a nezachytitelné, sejde s událostmi na půli cesty. Opravdu se chystala pořádná bouře, ale jiného rázu, než by kdokoliv, i s mimořádnou fantazií, čekal. Jednoho večera jsem náhle na obzoru mořského zaoblení zpozorovala něco, co tam dosud nebylo. Konvoj ukotvených válečných, černých křižníků. Vypadaly v té chvíli jako k té dosud pohodové dovolené, nepatřičné kulisy. S prvním rozbřeskem jsem vyšla ke kraji moře s kamerou, že si tu nezvyklost nafilmuji. Přistoupil ke mně uniformovaný policista s příkazem, nesnesoucím jakýkoliv protest, a natáčení tady, či kdekoliv jinde nebo jindy, mi zakázal. Vzpomněla jsem si na kolony vojenských aut, přesunujících se tanky a děla, jež jsme na začátku své dovolenkové cesty potkávali kousek za našimi hranicemi. Ale kdo by myslel na to, co se za pár dnů historického uděje! Jsem dost paličatá, ten konvoj se mi podařilo ve chvíli, kdy měnil policista trasu a vracel se k začátku své obchůzky, natočit. Mylně jsem si to zařadila mezi armádní cvičení hostitelské země, vzpomněla jsem si na pohyb armády na začátku naší cesty k moři a vypustila to z hlavy.

Ale i místa, nesousedící přímo s mořem, byla příjemná. V tom roce šedesátém osmém jsme na začátku srpna odjížděli směrem Balt a noc chtěli přespat v autě poblíž výstavného domu ve vilové čtvrti Plavna, protože na silnicích byl naprosto nezvyklý armádní pohyb. Přisoudili jsme to nějakému jejich cvičení, jen jsme se nechtěli na noční trase setkat s tanky. Nedlouho poté, co jsme se zabalili do spacáků a zavřeli oči, ťukal nějaký statný muž na okénko auta. Otevřela jsem je naplno a z narušitele našeho dřímání se vyklubal primář nemocnice v Plavně. Pozval nás nejen k večeři, po jejímž absolvování nedovolili, abychom se vrátili do auta. Jen pro doklady a nejnnutnější věci, jinak jsme jejich hosty. Paní Rostowzevová pocházela z Bulharska, odpovídalo tomu i bohaté, přímo hodovní stolování. Seděli jsme dlouho do noci, než nás odvedli do dvou pokojů pro hosty na prvním patře, popřáli dobré noci. Ráno nás vybavili jídlem na cestu v množství, jako bychom jeli za polární kruh a ne k moři. Jeli jsme dost cik-cak, abychom toho co nejvíc viděli, projeli jsme s malou zastávkou i Bad Elster, malé, klidné, čistě ounké lázně, kde nám v pekařství přibalili k nám již zaplacenému pečivu dva kousky jejich výborných tvarohových dortů. Jen tak, jako pozornost, dárek – a přidali přátelské „šťastnou cestu.“ Nemohli jsme vynechat Goethův Weimar, vyfotografovat se u

jeho sochy, projít pár uliček, plných květin. Na trase nebyly ani Drážďany, ani Karl-Marx-Stadt, přesto jsme si tam výlet udělali. Drážďany samy o sobě jsou impozantní, výstavné, velkolepě pojaté, abyste je jen trochu poznali, potřebovali byste několik dnů. Jen na staré, především stavební nádherné památky by bylo zapotřebí aspoň dvou dnů. Socialistickou výstavbou silně poznamenaný Karl-Marx-Stadt s velkou hlavou Karla Marxe na mohutném podstavci byl pojat skutečně velkolepě, široké bulváry, spousta zeleně, město mělo zcela jiný rytmus než historií naplněné Drážďany, kde bylo víc klidu na posezení v parku, u roztočivých starých i moderních fontán, nábřeží. Nevynechali jsme ani politicky významnou Postupim, „pekla“ se tam historie a nemohli samozřejmě neshlédnout kouzelné Sanssouci, ani o kus dál cesty autem minout Berlín. Boulevard Unter den Linden ve svých nesocialisticky nádherných obchodech a výlohách nabízel zboží, o němž se mohlo zdát jen málokomu. Elegantní, štíhlá, osobitá televizní věž, historické muzeum, z něhož jsme jen s obtížemi dostali ven své syny, přísně střežený přístup ke zdi, betonovému monstře, dělicímu stejně mluvící zemi na dva světy. Stralsund bylo výstavné, moderní a už zcela jasně přímořské město. Mělo nepřehlédnutelně jinou atmosféru než města, jimiž jsme projížděli, bylo osobité, velmi moderní, byl tu už znát pohyb cizinců, jež přivázely lodě ze Sassnitz, především Dánů zde bylo hodně. Cestou jsme míjeli i městečka s rázovitými, staletými domy, úzkými uličkami, které byly ještě dlážděny „kočičími hlavami“, vyšperkované nápaditými štíty nad vchodovými vraty či dveřmi, okna se záplavou květin, někde to působilo až barvotiskově. Celkový dojem z měst i vesniček či malých obcí byl jednoznačný: čistota, pravý německý pořádek, někde až úzkostlivé zachování rázu kraje až do takových detailů, jakými byly pro kraj charakteristické, rákosové, střešní krytiny. Obchůdky v menších místech byly mile starodávné, výklady zdobené nařasenými, bělostnými, naškrobenými dederonovými záclonkami, na zdech obrázky minulých století, na policích jako dekorace vystavené staré mlýnky, hmoždíře, plechové dózy na čaj a kávu, porcelánové zásobníky na mouku, cukr, krupici, mák... Na člověka tam dýchla poctivost, ochota, láska k práci, jež živnostníky živila. Mnohá náměstí či klidové zóny zdobily ty nejfantastičtější fontánky, chrliče, většina velmi moderních, kovotepeckých a kovářsky zpracovaných nápadů, přesto, že šlo mnohdy až o avantgardní modernu uprostřed historických, často hrázděných domů, vypadaly, že tam stojí nejmíň od předminulého století. Patřily k sobě zcela přirozeně.

Ráda se do těch poklidných výletů ve vzpomínkách vracím, oba jsme mluvili německy, takže i případná averze některých starousedlíků neměla šanci k nemístným poznámkám. Bylo jich, po pravdě řečeno, jako šafránu. Lidi jsou na celém světě stejní. Pohostinní, moudří, přátelští, i takoví, kterým se v srdci uvelebila zloba, nenávisť, národnostní nesnášenlivost, nemající už s naší generací snad nic společného. Ale to byly jen nepatrné chybičky na kráse míst, jež se nám podařilo navštívit. Od těch krásných, objevitelských dob uplynula neuvěřitelná řádka let, nic ovšem nemůže z mé mysli vymazat dojem ochoty, zažitého a dodržovaného pořádku, čistoty, navázaných přátelství, jež vydržela roky. Setkávání s lidmi, kteří tu lidskost a milou pohostinnost měli v duši a nenechali si ji ničím a nikým, ani v těch těžkých dobách, vzít.

Č a r o k r á s n á J u g o s l a v i e

Nezapomenutelné byly cesty po Jugoslávii. Dostali jsme dvakrát povolení k výjezdu, jednou dokonce na zpáteční cestu přes Vídeň. Svoji snovou dovolenou jsme vzali přes nádherná, pohádková Plitvická jezera, pak úzkou, přímořskou magistrálou s nebezpečím pádu do moře na každém metru k cíli své cesty, Zadaru. Z jedné strany nekonečné, kouzelně modré moře, z druhé strany silnice nebetyčné skály s mnoha tunely. Celé pobřeží bylo přehlídkou krásných míst na odpočinek, svérázné architektury, množstvím vesele barevných bárek a lodí, připoutaných silnými lany k molu, až po výstavný, slavný Split. Vyrazili jsme také na jednodenní výlet na trase Zadar – Split. Museli jsme ten den zpět do kempu, takže jsme na vlastní oči neviděli, zda pravdu má známá píseň, že „nejkrásnější hvězdy hoří ve Splitu nad mořem.“ Prošli jsme ale Diokleciánův palác, postáli před palácem admirality, obcházelí po mole přístav a nemohli se dopočítat obrovských parníků, napěchovaných lidmi i zbožím. Navštívili jsme místní mořské akvárium, kde jsme viděli barakudu, žraloky, roztodivné ryby a živočichy, nevěděli, na co se dívat dřív. Při zpáteční cestě jsme se zastavili u vodopádů Krka, kde jsme poprvé v životě rozpoznali na stromech nedozrálé fíky, v úžas nás uváděly silnice, lemované kvetoucími oleandry a nádhernými olivovníky, na jakési loučce jsme při odpočinku také poprvé uviděli - a ochutnali - granátová jablka. Zadar bylo kouzelné staré město, kde jsme prožili i kouzelnou dovolenou, pokud šlo o objevy krás moře, přírody, lidí, celé té specifické atmosféry Jugoslávie. Střed města se každé brzké ráno proměnil v pestrý, hlučící a vůněmi naplněný prostor, kde jeden prodávající překřikoval druhého, každý chválil své zboží, k etice obchodu patřilo i smlouvání o ceně. Kdo přišel a vyřčenou sumu zaplatil, byl místními považován za výstředníka. Stávala se z toho denně komická hra, kdo nakonec vyhraje, spokojeni byli ale nakonec oba, zákazník a prodávající. Ulička podél hradeb byla plná malých vinárniček, lidé s podvečerem, umoření sluncem a dováděním ve vodě, rádi usedali pod roztodivné slunečníky či natažené provazy s rozsvícenými lampiony, pomalu a slastně upíjeli ze svých sklenek, nad mořem svítily tisíce hvězd, vál jen mírný větřík, návštěvníci se pomalu k půlnoci zdvíhali k odchodu. Pohoda, klid, nespěchání, skutečný oddech pro duši. Když občas oblohu křížovalo letadlo, vypadalo k té pohodě až nepatřičně. Snad stovky lodí a lodiček i jachet se pohupovalo na hladině, pobřeží bylo z nádherných, mořem ohlazených oblázků a mořem vyvrhnutých ulit, byly tu ideální podmínky pro potápění, oba synové se pilně činili, takže jsme odtud odjížděli autem, zaplněným na zadním okně vysychajícími a šíleně v tom vedru páchnoucími hvězdicemi, mořskými ježky a

sasankami, mořskými ráčky i ještě nevyschlými ulitami, ale šťastní, že jsme si to sami nalovili.

Ještě jedna neodbytná vzpomínka se mi připomíná. V Zadaru bylo vůbec překrásné okolí, většina lidí ležela celé dny na vyhřáté pláži, aby dosáhla záviděníhodné barvy své kůže, tak neopakovatelné proti opálení někde ve vlasti u rybníka, barvy, jež bude budit závist a zvědavé otázky, kde byla získána. Jak už bylo v naší rodině zvykem, muž chytal ten bronz, my tři se vydávali na cestu po skalnatém výběžku, táhnoucím se do nedohledna. Kousek za koncem pláže se totiž zdvíhal skalní útvar, připomínající svou divokostí a bizarností tvarů pobřeží drsné, divoké Korsiky. Nebyla tam žádná vyšlapaná stezka, co krok, to nebezpečí, že noha klouzne a někdo z nás skončí dole v nelítostných vlnách. Mohutné, dravé vlny narážely bouřlivě v pravidelných intervalech na pevné skály, jejich hřebeny byly zpěněné, bílé, rozstříkávaly se do všech stran. Vydávaly při nárazu na masív skály nepopsatelné zvuky, mnohdy, při větších vlnách, nás zmáčela celá sprška velikých kapek slané vody. Našli jsme si tam jednou místo, přímo pohádkově neskutečné. V jednom z výběžků skal vyhloubily proudy vody velký otvor, vytvářel jakýsi trychtýř s neopakovatelnou barvou modro-zeleno-tyrkysové vody a plovoucími rybkami na dně. Brávala jsem na takové výlety s sebou kameru na 8mm film, takže jsem zachycovala odvážné skoky mých obou synů do té pohádkové prohlubeniny. Ano, potápěli se s chutí za hvězdicemi a jinou mořskou faunou i z klidného, betonového mola i na jiné straně pobřeží, kousek za kempem a hotelem. Ale tam byla voda klidná, viděla jsem, sedíc na okraji mola, kam se až ponořili, jak ukazují už ode dna, co se jim podařilo ulovit, podávali mi to nahoru a já ty poklady skládala podle druhů na rozpálený beton, chlazený ostrým větrem. Ale tam to bylo poklidné, byli vybaveni šnorchly a plovacími ploutvemi na nohou, z okraje mola bylo vidět v klidné vodě až na dno, neměla jsem o ně tak velký strach, jako při těch skocích do divoké vody v pohádkovém trychtýři. V jednom místě voda vymlela otvor, jímž se dostávali ven, aby se nadšeně vyškrábali po ostrých výstupcích nahoru a skok si zopakovali.

Popis zážitků by nebyl úplný, kdybych nezmínila malou, nezapomenutelnou příhodu, jež nás potkala při jízdě k moři v jednom z horských masivů. Žízeň nás donutila zastavit u chaloupky, přímo stvořené pro některý z Trnkových pohádkových filmů. Lidé byli všude přátelští, vstřícní, milí. Ani tady, v té samotě, to nebylo jinak. Poprosili jsme o vodu. Žena nám podala plechovou konev. Městský člověk, zhýčkaný vždy tekoucím vodovodem, se projevil v nejnevhodnější chvíli. Nabírali jsme tekutinu plnými hrstmi a nejdřív si ji vchrstli na obličej a krk. Nešetřili jsme, opláchli si i upocené ruce. Když jsem otevřela vodou zahlcené oči, zahlédla jsem zvláštní pohled muže a ženy, stojícími mezi dřevěnými futry dveří kouzelného domečku. V tu chvíli jsem pocítila strašný stud. Nějaký šestý smysl mi vnutil opatrnou otázku, odkud vodu čerpají. Paní ukázala rukou do stěny vysoké hory na protější straně silničky, prst zabodla ve výšce, kterou jsme téměř nedohlédli. Životadárnou tekutinu opravdu jen pili, na mytí, úklid, napojení domácích zvířat používali vodu z korýtky, vyvedené ze stráně za domkem. Snažila jsem se pár rychle z paměti vydolovanými srbskými slovy vyjádřit omluvu, že jsme z města a neuvědomili si... Přesto jim pohostinný úsměv nezmizel ze rtů.

Druhá jugoslávská dovolená nabídla nevšední zážitky z jiného soudku. Přijížděli jsme k večeru k jakémusi letovisku. Bylo krátce po prudkém dešti, ale lidé jsou u moře zvyklí na rychlé změny. Celá příroda se tím deštěm snad přímo otevřela, vzduch omamně voněl. Po chodnicích i vozovkách korzovali lidé, vzduchem se šířila těžká vůně parfémů svátečně oblečených žen. Vnímala jsem jejich husté, černé, lesklé vlasy, pohupování v bocích, hrdelní smích, krásné obrovské hedvábné plédy a šály, přehozené proti večernímu chladu přes ramena. Směs voňavek a vydechování tisíců květin a stromů, trávy i keřů vytvářelo

nepopsatelné ovzduší. Na chvíli jsme nahoře zastavili a pod námi se otevřel nádherný pohled. Dole, na mořské hladině, bylo pontonové jeviště, hrála tam hudba a zpívali i u nás tehdy populární Dubrovački trubaduri. Daleko za nimi, na obzoru temněmodrého moře, se ještě rozpadala nějaká zatoulaná bouřka, sem-tam se zablesklo, zahřmělo, ale působilo to jen jako neoddělitelná součást toho, co se odehrávalo na provizorním molu. Otevřenými okénky k nám do auta zaznívala hudba, zpěv, hovory lidí, hlavu omamovaly všechny ty silné vůně, bylo to nádherné, nezapomenutelné.

Obě ty cesty byly nezapomenutelné. Kaňon s Plitvickými vodopády a jezírky, rozdrchaná chaloupka s živou vodou, jízda horami a průrvami, kdesi hluboko na jejich dně se divoce pěníla řeka, o níž nám pak jeden Černohorec vyprávěl, že za bojů s Němci měla barvu prolité lidské krve, tolik vojáků a partyzánů tam tehdy padlo při obraně jejich krásné země. Mnohá města nás nepopsatelně okouzila, ať to už byly muslimské minarety nebo pověstmi opředený Mostar se svým mostem zamilovaných, který za několik desítek let zničila další nesmyslná válka, historické Sarajevo, líbezná Lublaň, překrásná starobylá Budva, dálkami vonící Dubrovnik či výstavná Rijeka. Až hollywoodsky kýčovitě romantický Svety Stefan, starý krásný Zadar, mnoho dalších nezapomenutelných míst, byť jsme mnohá jen projeli, ale mne chytila navždy za srdce. Člověk přímo pudově vnímal tu nepopsatelnou atmosféru celou bytostí, byla to překrásná země, nádherní lidé. Každé město mělo jiný ráz, prolínala se tam pestrá minulost s novou přítomností, všechno to po tisíciletí míchané obyvatelstvo, folklór, zvyky, kultura, vše poskládáno v harmonických obrazech. Každé působilo na člověka naprosto jinak, neopakovatelně, chtělo to přijímat ty nové zážitky jen vnímavou duší. Od toho přece dovolené a cesty do neznámých krajů jsou.

Naši známí z Nového Sadu nám dali doporučení na své přátele kousek od Tuzly. Jel tam s námi jejich příbuzný, starý, větrem ošlehaný a sluncem vysušený, ale velice živý, agilní stařík, bývalý partyzán, vynikající vypravěč a organizátor. V Bosně, v horách nad Tuzlou, jsme zažili nečekané setkání s místními muslimy. Ženy, celé zahalené v černém od hlavy až k patě, většina dokonce s rouškou přes obličej, seděly před hospodou a čekaly na své muže, kteří ten den brali výplatu, aby zachránily aspoň část peněz pro rodinu. Několik nadšenců se rozhodlo sehrát „mezinárodní“ fotbalový zápas na loučce před hostincem s hosty místního učitele, tedy s našimi muži. Zahráli si i naši dva synové a výrostci všeho věku z muslimských domků. Počet pobíhajících na obou stranách „hřiště“ byl nepodstatný. Kantorova žena, do jejichž rodiny nás novosadští nasměrovali, připravila se sousem k opékání narychlo zabitého berana. Když ho společně napíchli na silný drát a zavěsili do dvou rozvětvených držáků, posadili mne k němu, abych jím otáčela a během toho opékání jej potírala kořenou a olejovou směsí. Občas, před dopékáním, na opečenou kůrčičku vylili i pár sklenek pravé bosenské kořalky. Na dřevěném stole na zahradě, ve stínu ovocných stromů, zatím paní domu nachystala mísy s okurkami, zeleninou, ovocem. A samozřejmě doma pečeným chlebem. Dlouho jsme seděli, povídali, porovnávali život u nich a u nás, necítili jsme žádnou bariéru, ani jazykovou.

Stařík, bývalý partyzán, který tu znal snad každý centimetr země, nás doprovodil i dolů k moři na bývalou královskou pláž. Od kantorovy rodiny jsme dostali na cestu pravé bosenské švestky nepopsatelné chuti jak v košíku, tak v tekuté formě v baňatých lahvích. Místo u moře, překrásné a liduprázdné, kam nás stařík zavedl, bylo prý kdysi rájem hadů. Navozili tam plné vozy ježků, kteří ty bleskurychle v písku a všudypřítomném trní ve svahu mizící zmije zlikvidovali. Měli jsme tam naprosté soukromí. Kousíček od pláže byla vodou vymletá jeskyně, vytvářející nad hladinou neskutečně obrovitou sloní nohu. Zkusili jsme samozřejmě podívat se na gumovém člunu do tmy toho tajuplného prostoru. Na stěnách se třeptily tisíce

krystalických solí, zbarvených podle minerálů, z nichž se skála skládala. Ukázka toho, nad čím asi prostí lidé v pohádkách ztráceli dech a domnívali se, že našli tajuplné poklady. I nás to okouzlo. Byla to naše nejkrásnější dovolená. Zbylo pár pohlednic, diářků, pár metrů kamerového filmu, mušlí a kamínků a to nejcennější - vzpomínky.